

Dr. dipl. ing. PAVAO KRIŠKOVIĆ

U Zagrebu je 5. ožujka 1991. godine umro gospodin dr. ing. Pavao Krišković, uvaženi znanstvenik i istaknuti stručnjak za voćarstvo. Pogreb je obavljen 7. ožujka na mjesnom groblju u njegovom dragom rodnom gradu Novom Vinodolskom uz nazočnost brojne rodbine, prijatelja, kolega i znanaca. Pogreb je vodio mjesni župnik, a pjevao je zbor časnih sestara milosrdnica.

Dr. Pavao Krišković je rođen 23. rujna 1908. godine u Novom Vinodolskom, gdje je proveo djetinjstvo i stekao osnovno obrazovanje.

Srednju gospodarsku školu završio je u Križevcima 1930. godine. Već 1931. godine odlazi u Francusku na specijalizaciju iz voćarstva i vinogradarstva. Po povratku iz Francuske radio je u Koprivnici i Novom Vinodolskom, a potom prešao u Zagreb, gdje je dovršio studij i diplomirao na Poljoprivredno-šumarskom fakultetu. Stupanj doktora znanosti odbranio je i stekao na Poljoprivrednom fakultetu u Beogradu.

U Zagrebu je jedno vrijeme radio kao stručnjak za voćarstvo u Savskoj banovini, zatim u Ministarstvu narodnog gospodarstva, odnosno kasnijem Ministarstvu poljoprivrede i Ministarstvu komunalnih poslova. Zatim prelazi u Zavod za voćarstvo. Ponovo se vraća u Ministarstvo za poljoprivredu (Republički sekretarijat za poljoprivredu Izvršnog vijeća Sabora), od kuda odlazi u zasluženu mirovinu.

Za vrijeme službovanja, a pogotovo nakon odlaska u mirovinu dr Krišković je u domovini i izvan domovine razvijao široku znanstvenu i stručnu aktivnost. Na objektima većih poljoprivrednih dobara u Slavoniji, Dalmaciji i Istri rado je bio viđen u svojstvu savjetnika i kao nosioc novih ideja za suvremenu biološko-ekološku poljoprivredu, odnosno za proizvodnju zdrave hrane. Osim toga postavljao je pokuse s novim sustavom uzgoja voćaka po metodi Bouché Thomas. Prve pokuse postavio je u Ravnim kotarima na objektu Smilčić PD Zadar s maraskom, zatim u Našicama, PIK-a Osijek sa šljivom i jabukom i na Braču s maslinom. Slijede zatim pokusi u drugim djelovima Slavonije, Istri i okolici Zagreba. Bogato znanstveno, stručno i praktično iskustvo prenio je u više knjiga znanstvenih i stručnih radova objavljenih doma i u inozemstvu. Kao priznat znanstvenik i stručnjak pozivan je da iznese svoje poglede, postavlja i vodi demonstracione voćnjake podignute po metodi Bouché Thomas, koju je modificirao i usavršio kao vlastiti sustav nazvan „BARKA” i to u slijedećim zemljama: Francuska, Njemačka, Italija, Švicarska i Austrija. U početku su stručnjaci iz inozemstva često dolazili u Našice da se upoznaju s dostignućima u uzgoju jabuka po sustavu „BARKA”. Kasnije je dr Krišković putovao u SAD-e, Kanadu, Francusku, Njemačku, Italiju i Austriju gdje je držao predavanje o biološkoj agrikulturni, a posebice voćarstvu.

Dr. Krišković je napisao više knjiga od kojih je knjiga „Francuski način uzgoja voćaka po metodi Bouché Thomas sistem barka”, prevedena na francuski, talijanski, njemački, engleski i ruski jezik.

Dr. Krišković je s velikim zanosom propagirao biološku poljoprivredu pa je preveo s francuskog knjigu C. Aubert: L' Agriculture biologique (Biološka agrikultura). Zalagao se za integralnu proizvodnju zdrave i jeftine hrane. U tom pravcu svog djelovanja objavio je slijedeće knjige: „Osnove biološkog voćarstva”, koja je izišla i u Parizu na francuskom kao „Arboriculture fruitière biologique”, zatim „Cijepljenje voćaka”, „Francuski način sadnje krumpira”, „Uzgoj kukuruza mulčiranjem”, „Homeopatija” i „Bioagrikultura u praksi”.

Kao borac za uzdržavanje prirodne ravnoteže predlagao je da se za gnojenje iskoriste prirodni izvori, odnosno prirodne naslage kućica, u davnoj prošlosti izumrlih školjkaša. Poznata je aktivnost dr. Kriškovića da se iz okolice Samobora iskoristi za gnojenje lansirano gnojivo KPMG kao fino mljeveni sedimentni mineral bez ikakvih dodataka.

Ovdje treba istaći još jednu veliku zaslugu dr. Kriškovića. Naime, u vrijeme prelaza voćarstva s malih privatnih posjeda na velike društvene voćnjake i plantaže, nismo imali dovoljno znanja i iskustva, a nismo imali ni uzora u stranim zemljama. Dr. Krišković je uvidio sve teškoće i odgovornost voćarske struke pa u to vrijeme piše: „Ovakva priroda sili nas, stručnjake, da se što tješnje povežemo, da u međusobnoj izmjeni misli, saznanja i iskustva lakše savladamo teškoće i da temeljito ovladamo suvremenim dostignućima u proizvodnji voća.” Svjestan stanja, Dr. Krišković inicira i organizira „Simpozij o problemima suvremenog voćarstva u Jugoslaviji”. Simpozij je održan u Zagrebu od 4. do 6. lipnja 1962. godine, a na njemu se okupilo preko 300 stručnjaka. Izneseno je 68 referata a među njima i 4 su podnijeli znanstvenici iz inozemstva. Svi su referati publicirani a u redakciji je bio najaktivniji dr. Krišković. Kasnije je ovaj simpozij priznat kao IV Kongres voćara Jugoslavije.

Dr. Pavao Krišković se odlikovao ljudskim vrlinama. Bio je vrlo skroman i pažljiv prema svima oko sebe, i uvijek spreman da pruži pomoć onima kojima je bila potrebna. Postojan u vjeri, volio je darivati. Sve do svoje smrti bio je vrlo marljiv i požrtvovan. Radio je puno, a zarađeni novac dijelio najpotrebnijima. Ta je vrлина resila i njegovu pokojnu suprugu Macu, s kojom je živio u sretnom braku. Svoje dvije kuće poklonio je u dobrotvorne svrhe, a dijelom i rodbini, koju je iskreno volio.

Nemoguće je ukratko ocrtati životni put i djelo ovog nama dragog i plemenitog kolege i prijatelja. Uspomenu na dr. Kriškovića zadržati ćemo u trajnoj uspomeni. Hvala mu za sve što je učinio za poljoprivrednu struku, a posebice voćarstvo.

Prof. dr. Ivo Miljković